

γο στις υψηλές σφαίρες του σπάνιου εσωτερικού κραδασμού της μεγαλύτερης ιστορίας του κόσμου.

A. Σταμάτης

ΔΙΑΒΑΖΩ

0ΚΤ. 1997

ΙΣΤΟΡΙΑ

96

Μικρασιατικός Ελληνισμός

Ο καθηγητής Σπύρος Βρυώνης είναι ένας από τους κορυφαίους Βυζαντινολόγους-Ισλαμολόγους κι έχει διδάξει σε μεγάλα πανεπιστήμια. Το 1985 ίδρυσε στο Σακραμέντο της Καλιφόρνιας το Κέντρο Μελέτης του Νέου Ελληνισμού «Σπύρος-Βασίλειος Βρυώνης», ένα μη κερδοσκοπικό ίδρυμα που έχει σκοπό τη μελέτη, την παραγωγή και τη διάδοση νέων επιστημονικών γνώσεων γύρω από τον Ελληνισμό.

Η μελέτη του για την παρακμή του μεσαιωνικού ελληνισμού στη Μικρά Ασία, αποτελεί βασικό εργαλείο για όσους ασχολούνται σοβαρά με το συγκεκριμένο θέμα.

Αν και με καθυστέρηση πολλών δεκαετιών, η ελληνική έκδοση του βιβλίου έρχεται να εμπλουτίσει την ελληνική βιβλιογραφία.

Όπως σημειώνει ο συγγραφέας στον πρόλογο της ελληνικής έκδοσης, η ελληνική μετάφραση αντιπροσωπεύει μια μακροχρόνια και δύσκολη προσπάθεια που άρχισε το 1984.

Το κείμενο είναι μακρό και περίπλοκο, επειδή χρειάζεται ν' αποδοθεί στα ελληνικά ολόκληρη κατηγορία τεχνικών όρων ειδικών στην ανθρωπολογία, στις

ισλαμικές και στις τουρκικές σπουδές.

Ερέθισμα για τη συγγραφή του βιβλίου ήταν το ενδιαφέρον του συγγραφέα για δύο θέματα που από καιρό τον προβληματίζουν: πρώτον, ο εξελληνισμός της ανατολικής Μεσογείου στην αρχαιότητα και, δεύτερον, η μακραίωνη αναμέτρηση των δύο κληρονόμων της ημιελληνι-

σμένης ανατολικής Μεσογείου – δηλαδή της Βυζαντινής κοινωνίας και της κοινωνίας του Ισλάμ.

Επίκεντρο του βιβλίου είναι η τελευταία φάση της ελληνικής συρρίκνωσης και η περιγραφή των παραγόντων που έπαιξαν αποφασιστικό ρόλο στην παρακμή του μεσαιωνικού Ελληνισμού και την παράλληλη πορεία του εξισλαμισμού της Μικράς Ασίας.

Σ. Ντάλης

Το μακεδονικό ζήτημα

Στο πολυσυζητημένο ζήτημα της ταυτότητας των άλλοτε σλαβοφώνων και νυν διγλώσσων κατοίκων της Δυτικής Μακεδονίας, αναφέρεται αυτή η συλλογική μελέτη. Οι εννέα εργασίες του τόμου στοχεύουν αφενός στο να αποδείξουν ό,τι τα ιστορικά, εθνογραφικά, πολιτικά και γλωσσολογικά κριτήρια, που έχουν χρησιμοποιηθεί έως σήμερα, δεν φωτίζουν ιδιαίτερα την πορεία της μακεδονικής εθνογένεσης, αφετέρου να υποδείξουν ως καθοριστικότερο παράγοντα διαφοποίησης το άτομο και τις προσωπικές του επιλογές. Οι εργασίες αποδεικνύουν ότι η διαμόρφωση των συλλογικών ταυτοτήτων στο μακεδονικό χώρο είναι μια σύνθετη και διαρκής διαδικασία χάραξης και επαναχάραξης ορίων με κύριο γνώμονα την προσωπική επιλογή.

Β. ΓΟΥΝΑΡΗΣ
Ι. ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ

Γ. ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ (επιμ.).
Ταυτότητες στη Μακεδονία
Πρόλογος: Θ. Βερέμη
Αθήνα, Παπαζήσης, 1997
Σελ. 264

Σ. Ντάλης

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ

Ο ορισμός της ηθικής

Οι φιλόσοφοι από την Αρχαιότητα ως τις μέρες μας προσπάθησαν να προσδιορίσουν την ηθική, βάσει της οποίας ο άνθρωπος πρέπει να ζει και να συνδιαλέγεται, αν επιθυμεί να θεωρείται άτομο ηθικό. Στον παρόντα τόμο, ο καθηγητής της φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών Θεοδόσιος Μ. Πελεγρινής παρουσιάζει

ΣΠΥΡΟΣ ΒΡΥΩΝΗΣ
Η παρακμή του Μεσαιωνικού
Ελληνισμού στη Μικρά Ασία
και η διαδικασία εξισλαμισμού
Μτφρ. Κ. Γαλαταριώτου
Αθήνα, Έκδοση
Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής
Τραπέζης, 1997
Σελ. 664